

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему: «Морфологія надниркової залози птахів»

здобувача ступеня доктора філософії

з галузі знань 21 «Ветеринарна медицина»

за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»

Прокопенка Владислава Сергійовича

За результатами розгляду дисертації та наукових публікацій здобувача, а також за підсумками проведеної публічної презентації наукових результатів дисертації та її обговорення на розширеному засіданні кафедри нормальної і патологічної морфології, гігієни та експертизи встановлено наступне:

1. Актуальність теми дисертації. Птахи є численним класом хребетних тварин, який включає понад 10 тис. видів, 170 родин і 27 рядів. З тисячі видів диких птахів людина вибрала для одомашнення всього декілька: із ряду Куроподібні – курей, цесарок, індиків і перепелів; із ряду Гусеподібні – качок і гусей; із ряду Голубоподібні – голуба сизого.

Промислове птахівництво займає провідні позиції серед галузей тваринництва. На початку ХХІ століття виробництво яєць і м'яса сільськогосподарської птиці збільшилось у п'ять разів. За даними сільськогосподарського прогнозу Організації економічного співробітництва та розвитку на 2019-2028 рр. сільськогосподарська птиця це найбільш споживаний у світі тваринний білок.

У процесі індивідуального розвитку організм птахів постійно зазнає впливу природніх або штучних факторів навколишнього середовища, які безумовно відображаються на їх благополуччі, і як наслідок, на якості та безпечності харчових продуктів. Надниркова залоза впливає на більшість функціональних і метаболічних процесів в організмі птахів. Її гормони забезпечують стійкість птахів до інфекцій, стресу, інтоксикації, низької або високої температури та інших негативних факторів. Вченими тривалий час особлива увага приділялася вивченню морфофункціонального стану надниркової залози в умовах експериментальної годівлі та утримання птиці. Проводилися біохімічні дослідження тканин надниркової залози за впливу гормонів. Є відомості з патоморфології надниркової залози птахів при захворюваннях різного генезису. Відомо, що будова надниркової залози визначається віком птахів. Порівняно добре ріст та розвиток надниркової

залози досліджено у курей. Є окремі роботи з морфології надниркової залози індичок, гусей, качок, перепелів, цесарок і страусів. Проте у цих наукових джерелах міститься обмежена інформація щодо морфометричних показників структурних компонентів паренхіми надниркової залози, вмісту в них білків, вуглеводів і ліпідів. Особливості локалізації та морфометрії нервових вузлів автономної нервової системи у наднирковій залозі взагалі не описані. Відомості про зональність паренхіми надниркової залози птахів і клітинний склад її структурних компонентів розрізнені та неповні. Особливості макро- і мікроскопічної будови надниркової залози голуба сизого не вивчені. Також у спеціальній літературі відсутні дані щодо додаткових надниркових залоз птахів. Тому вивчення будови надниркової залози птахів у порівняльно-видовому аспекті із застосуванням анатомічних, гістологічних, гістохімічних, морфометричних і статистичних методів є актуальною проблемою сучасної біології та ветеринарії. Її вирішення має практичне значення для оцінки морфофункціонального стану птахів певного виду і віку, що важливо для наукового обґрунтування технологій їх вирощування та опанування механізмів розвитку захворювань надниркової залози.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертаційне дослідження виконане згідно з планом науково-дослідної роботи аспіранта кафедри нормальної і патологічної морфології, гігієни та експертизи Поліського національного університету за державним реєстраційним номером 0120U101089 (03-12-2019) «Морфологія надниркової залози птахів».

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Результати, які викладено в дисертації та виносяться на захист, отримані автором особисто. Здобувачем особисто виконано пошук і аналіз наукової літератури за темою роботи, відібрано матеріал, зокрема надниркову залозу у свійських птахів (перепела, курки, індика, індокачки, качки, гуски, голуба сизого), проведено комплексне дослідження морфології надниркової залози свійських птахів у порівняльно-видовому аспекті із застосуванням анатомічних, гістологічних, гістохімічних і морфометричних методів досліджень, здійснено статистичну обробку цифрових макро- і мікроморфометричних показників надниркової залози свійських птахів, оформлено ілюстративний матеріал у вигляді макро- і мікрофото, а також діаграм. Отримані результати морфологічного дослідження надниркової залози свійських птахів здобувачем особисто

проаналізовані, узагальнені та висвітлені у наукових публікаціях. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, здобувачем використані ті положення, які є результатом власних досліджень.

4. Достовірність та обґрунтованість запропонованих здобувачем положень, висновків та рекомендацій. Положення, висновки, рекомендації, отримані здобувачем у процесі дослідження, належним чином аргументовані та достовірні. Достовірність положень, висновків і рекомендацій підтверджується їх науковим обґрунтуванням, яке базується на критичному осмисленню здобутків вітчизняних і зарубіжних вчених-морфологів у порівнянні з отриманими власними результатами вивчення топографії, макро- і мікроскопічних особливостей будови, морфометричних показників, білкового, вуглеводного та ліпідного обмінів надниркової залози птахів. Для цього здобувач використовував сукупність методів наукового пізнання, зокрема метод порівняння, аналізу і синтезу, класифікаційно-аналітичний метод і метод порівняльного аналізу тощо. Достовірність і обґрунтованість запропонованих здобувачем положень, висновків та рекомендацій підтверджується також публікацією результатів досліджень у наукових фахових виданнях, використанням програмного забезпечення, розробленням обґрунтованих пропозицій виробництву у вигляді науково-методичних рекомендацій, а також апробацією та позитивною оцінкою одержаних результатів на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Проведено комплексне дослідження особливостей морфології надниркової залози птахів у порівняльно-видовому аспекті із застосуванням анатомічних, гістологічних, морфометричних, гістохімічних та статистичних методів. Вперше виявлено поперекові лімфатичні вузли біля медіальний краю надниркової залози у 33 % досліджуваних качок. Встановлено, що абсолютна маса надниркової залози визначається рядом птахів і прямо залежить від маси їх тіла. У всіх досліджуваних птахів найбільше середнє значення має довжина, дещо менше ширина і найменше – товщина надниркової залози.

Отримано нові дані про морфофункціональний зв'язок надниркової залози з автономною нервовою системою, зокрема встановлено, що найбільша кількість нервових вузлів автономної нервової системи реєструється зовні капсули ($3,4 \pm 0,12 - 5,3 \pm 0,32$ од.), дещо менша – у капсулі ($2,3 \pm 0,09 - 3,5 \pm 0,28$ од.) і найменша – в паренхімі ($1,6 \pm 0,14 - 2,8 \pm 0,12$ од.)

органу. У порівняльно-видовому аспекті максимальний показник загальної кількості нервових вузлів автономної нервової системи властивий для голуба сизого ($11,6 \pm 0,43$ од.), мінімальний – для індика ($5,2 \pm 0,11$ од.).

Вперше зареєстровано додаткову надниркову залозу у 17 % досліджених курей і 17 % досліджених індиків. Описано особливості її локалізації та мікроструктурної організації. На основі аналізу літературних джерел і власних морфологічних досліджень щодо розміщення клітинних тяжів кіркової та мозкової речовини у паренхімі надниркової залози птахів, запропоновано кіркову речовину називати «інтерреналова частина або тканина», а мозкову речовину – «супрареналова частина або тканина», що відповідає їх походженню, а не розміщенню у паренхімі наднирковій залозі.

За конфігурацією тяжів інтерреналової і супрареналової тканин, а також за локалізацією венозних синусів у паренхімі надниркової залози птахів виділено периферичну та центральну зону. З'ясовано відмінності показників відносної площі цих мікроструктур у зонах. Отримані дані доповнені цитометричними параметрами ендокриноцитів, зокрема встановлено, що у всіх досліджуваних птахів ЯЦВ клітин інтерреналової тканини центральної зони надниркової залози є найменшим ($0,052 \pm 0,004$ – $0,092 \pm 0,016$), клітин інтерреналової тканини периферичної зони – дещо більшим ($0,065 \pm 0,004$ – $0,111 \pm 0,012$), хромафінних клітин супрареналової тканини – найбільшим ($0,102 \pm 0,015$ – $0,166 \pm 0,018$). Визначено особливості вмісту і локалізації білків, вуглеводів, ліпідів у наднирковій залозі птахів на тканинному та клітинному рівнях.

6. Наукова і практична цінність результатів дослідження. Результати дослідження топографії, особливостей макро- і мікроскопічної будови, морфометричних показників, білкового, вуглеводного і ліпідного обмінів надниркової залози птахів будуть використовувати у науковій роботі морфологи, фізіологи та ендокринологи. Також ці дані будуть слугувати критеріями для більш повної оцінки морфофункціонального статусу птахів певного виду та віку.

Результати досліджень увійшли до методичних рекомендацій «Морфометричні і гістохімічні маркерні ознаки надниркової залози птахів», затверджених Науково-інноваційним інститутом тваринництва і ветеринарії Поліського національного університету (протокол № 10 від 7 червня 2023 р.).

Основні положення дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі та науково-дослідній роботі на кафедрах закладів вищої освіти України: нормальної та патологічної морфології і судової ветеринарії Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького; нормальної і патологічної анатомії

сільськогосподарських тварин Дніпровського державного аграрно-економічного університету; анатомії та гістології імені П. О. Ковальського Білоцерківського національного аграрного університету; нормальної і патологічної морфології та фізіології тварин Полтавського державного аграрного університету; нормальної і патологічної морфології та судової ветеринарії Одеського державного аграрного університету.

7. Повнота опублікування результатів дослідження та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації. Основні результати досліджень, викладені у дисертаційній роботі, повною мірою відображають розв'язання завдань згідно до поставленої мети, про що свідчить аналіз наукових публікацій здобувача. За темою дисертаційної роботи опубліковано 20 наукових праць загальним обсягом 9,86 друк. арк. (автору належить 5,17 друк. арк.), з яких одна стаття у науковому фаховому виданні України категорії «А»; 4 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б»; одна стаття в іноземному науковому періодичному виданні, проіндексованому в наукометричній базі Scopus; 13 тез наукових доповідей; одні науково-методичні рекомендації.

Публікації за темою дисертації:

Статті у наукових фахових виданнях України,

включених до міжнародних наукометричних баз (список «А»):

1. Кот Т. Ф., Прокопенко В. С. Особливості морфології надниркової залози курей. *Наукові горизонти*. 2020. Вип. 5, № 90. С. 82–88. DOI: <https://doi.org/10.33249/2663-2144-2020-90-5-82-88>. (Scopus) *(Здобувачем проведено анатомічні, гістологічні і морфометричні дослідження надниркової залози курей, підготовлено матеріали для статті; 0,55/0,25 друк. арк.)*.

Статті у наукових фахових виданнях України,

включених до міжнародних наукометричних баз (список «Б»):

2. Прокопенко В. С., Кот Т. Ф. Особливості мікроскопічної будови надниркової залози гусей. *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки*. 2021. Т. 23, № 103. С. 10–14. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet10302>. *(Здобувачем проведено гістологічні і морфометричні дослідження надниркової залози гусей, підготовлено матеріали для статті; 0,60/0,30 друк. арк.)*.

3. Прокопенко В. С., Кот Т. Ф. Макроскопічна характеристика надниркової залози птахів. *Вісник Сумського національного аграрного*

університету. Серія: Ветеринарна медицина. 2021. Т. 4, № 55. С. 17–23. DOI: <https://doi.org/10.32845/bsnau.vet.2021.4.3>. (Здобувачем проведено анатомічні і морфометричні дослідження надниркової залози птахів, здійснено аналіз літературних джерел, підготовлено матеріали для статті; 1,47/0,85 друк. арк.).

4. **Прокопенко В. С.** Морфологія надниркової залози голуба сизого (*Columba livia* L.). *Науковий вісник ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки.* 2022. Т. 24, № 105. С. 67–72. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet10510>. (0,40 ум. друк. арк.).

5. Kot T., **Prokopenko V.** Micromorphometric characteristics of the adrenal gland in birds. *Ukrainian Journal of Veterinary Sciences*, 2022. V. 13, № 4, P. 25–34. DOI: [https://doi.org/10.31548/ujvs.13\(4\).2022.25-34](https://doi.org/10.31548/ujvs.13(4).2022.25-34) (Здобувачем проведено гістологічні і морфометричні дослідження надниркової залози птахів, проведено аналіз отриманих даних, підготовлено матеріали для статті; 1,65/0,75 друк. арк.).

**Фахові статті у міжнародних наукових журналах,
які індексуються в міжнародних наукометричних базах**

Scopus та Web of Science Core Collection:

6. Kot T., Tkachuk S., Usenko S., **Prokopenko V.** Adrenal Gland of Poultry: Anatomy, Microscopy, Morphometry, and Histochemistry. *Journal of World Poultry Research*. 2023. V. 13, № 1 P. 20–28. DOI: <https://dx.doi.org/10.36380/jwpr.2023.2>. (Scopus) (Здобувачем оформлено ілюстративний матеріал і список використаних джерел; 1/0,24 друк. арк.).

Матеріали наукових конференцій:

7. **Прокопенко В. С.**, Кот Т. Ф. Особливості морфології надниркової залози плазунів, птахів і ссавців. *Наукові читання 2020. Сучасні підходи забезпечення здоров'я тварин та якості кормів і харчових продуктів: матеріали шостої Всеукр. наук.-практ. конф. листопада-січень 2019-2020 рр.* Житомир: ЖНАЕУ, 2020. С. 162–166. (Здобувачем проведено огляд наукових джерел з проблеми досліджень, підготовлено матеріали для публікації; 0,25/0,15 друк. арк.).

8. **Прокопенко В. С.** Морфологія надниркової залози свійської качки. *Наукові читання 2020. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини: матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. 10 грудня 2020 р.* Житомир: Полісся, 2020. С. 134–137. (0,15 друк. арк.).

9. **Прокопенко В. С.**, Кот Т. Ф. Гістологічна будова надниркової залози голубів. *Проблеми та перспективи реалізації та впровадження*

міждисциплінарних наукових досягнень: матеріали II Міжн. наук.-практ. конф. 27 серпня 2021 р. Київ / Міжнародний центр наукових досліджень – Вінниця: Європейська наукова платформа, 2021. С. 90–92. (Здобувачем проведено гістологічні дослідження надниркової залози голубів, підготовлено матеріали для публікації; 0,20/0,10 друк. арк.).

10. Прокопенко В. С. Мікроскопічна будова надниркової залози перепелів. *Наука, освіта, технології, інновації: світові тенденції та регіональні аспекти: матеріали Міжн. наук.-практ. конф. 30 серпня 2021 р. Полтава: ЦФЕНД, 2021. С. 68–69. (0,10 друк. арк.).*

11. Прокопенко В. С., Кот Т. Ф. До проблеми морфології додаткових надниркових залоз у тварин. *Біоморфологія XXI століття: матеріали XIV Міжн. наук.-практ. конф. присвячена 100-річчю з часу заснування кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В. Г. Касьяненка, 23-24 вересня 2021 р. Київ: НУБіП, 2021. С. 57–58. (Здобувачем проведено огляд наукових джерел з проблеми досліджень, підготовлено матеріали для публікації; 0,22/0,12 друк. арк.).*

12. Прокопенко В. С. Морфологія надниркової залози свійської гуски. *Наукові читання 2021. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. 17 листопада 2021 р. Житомир: Поліський університет, 2021. С. 141–143. (0,18 друк. арк.).*

13. Кот Т. Ф., Прокопенко В. С. Морфометричні показники ендокриноцитів надниркової залози птахів. *Наукові читання 2022. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини: матеріали IX Всеукр. наук.-практ. конф. 17 листопада 2022 р. Житомир: Поліський університет, 2022. С. 163–168. (Здобувачем проведено морфометричні дослідження ендокриноцитів надниркової залози птахів, підготовлено матеріали для публікації; 0,22/0,10 друк. арк.).*

14. Кот Т. Ф., Прокопенко В. С. Надниркова залоза індокачки: особливості макро-і мікроскопічної будови. *Єдине здоров'я – 2022: матеріали Міжн. наук.-практ. конф. присв. 100-річчю кафедр факультету ветеринарної медицини. 22-24 вересня 2022 р. Київ: НУБіП, 2022. С. 151–153. (Здобувачем проведено анатомічні і гістологічні дослідження надниркової залози індокачки, підготовлено матеріали для публікації; 0,25/0,12 друк. арк.).*

15. Кот Т. Ф., Прокопенко В. С. До проблеми анатомічної номенклатури надниркової залози птахів. *Сучасний стан розвитку ветеринарної медицини, науки і освіти: матеріали Міжн. наук.-практ. конф.*

присв. 35-річчю заснування факультету ветеринарної медицини. 12-13 жовтня 2022 р. Житомир: Поліський університет, 2022. С. 81–84. (Здобувачем проведено огляд наукових джерел з проблеми досліджень, підготовлено матеріали для публікації; 0,28/0,14 друк. арк.).

16. **Прокопенко В. С.,** Кот Т. Ф. Інтенсивність білкового обміну в супрареналовій тканині наднирковій залозі птахів. *Теорія та практика сучасної морфології*: матеріали шостої Всеукр. наук.-практ. конф. з міжн. участю. 9-11 листопада 2022 р. Дніпро: ДДМУ, 2022. С. 120–121. (Здобувачем проведено гістологічні і гістохімічні дослідження надниркової залози птахів, виконано аналіз отриманих результатів, підготовлено матеріали для публікації; 0,13/0,10 друк. арк.).

17. **Прокопенко В. С.** Органометричні показники надниркової залози птахів. *100-річчя Поліського національного університету: здобутки, реалії, перспективи*: матеріали Міжн наук.-практ. конф. Житомир: Поліський університет, 2022. С. 572-574. (0,15 друк. арк.).

18. **Прокопенко В. С.,** Кот Т. Ф. Гістохімія надниркової залози птахів. *Безпечність та якість харчових продуктів у концепції «Єдине здоров'я»*: матеріали наук.-практ. онлайн конференції. 1-2 червня 2023 р. Львів: ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького, 2023. С. 53. (Здобувачем проведено гістохімічні дослідження, підготовлено матеріали для публікації; 0,1/0,05 друк. арк.).

19. **Прокопенко В. С.** Гістохімічна характеристика ліпідного обміну в наднирковій залозі птахів. *Наукові читання 2023. Проблеми та перспективи розвитку тваринництва і ветеринарії в умовах Євроінтеграції*: матеріали наук.-практ. конф. наук.-педаг. прац., докторантів та аспірантів. 23 травня 2023 р. Житомир: Поліський університет, 2023. С. 145–147. (0,12 друк. арк.).

Науково-методичні рекомендації:

20. **Прокопенко В. С.,** Кот Т. Ф. Морфометричні і гістохімічні маркерні ознаки надниркової залози птахів. *Науково-методичні рекомендації*. Житомир: Поліський національний університет, 2023. 36 с. (Здобувачем проведено огляд наукових джерел з проблеми досліджень, здійснено морфометричні і гістохімічні дослідження надниркової залози птахів, підготовлено матеріали для науково-методичних рекомендацій; 1,84/0,80 друк. арк.).

8. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах. Основні результати дисертаційної роботи отримали загальне схвалення на таких заходах: щорічні звіти кафедри нормальної і патологічної морфології, гігієни та експертизи; щорічні звіти науково-

технічної ради Науково-інноваційного інституту тваринництва та ветеринарії; щорічні наукові конференції науково-педагогічного колективу факультету ветеринарної медицини Поліського національного університету (2019-2023 рр.); VI Всеукраїнська науково-практична конференція «Наукові читання 2020. Сучасні підходи забезпечення здоров'я тварин та якості кормів і харчових продуктів» (м. Житомир, листопад-січень 2019 р.); VII Всеукраїнська науково-практична конференція «Наукові читання 2020. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини» (м. Житомир, 10 грудня 2020 р.); II Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми та перспективи реалізації та впровадження міждисциплінарних наукових досягнень» (м. Київ, 27 серпня 2021 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Наука, освіта, технології, інновації: світові тенденції та регіональні аспекти» (м. Полтава, 30 серпня 2021 р.); XIV Міжнародна науково-практична конференція присвячена 100-річчю з часу заснування кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В. Г. Касьяненка «Біоморфологія XXI століття» (м. Київ, 23-24 вересня 2021 р.); VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Наукові читання 2021. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини» (м. Житомир, 17 листопада 2021 р.); IX Всеукраїнська науково-практична конференція «Наукові читання 2022. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини» (м. Житомир, 17 листопада 2022 р.); Міжнародна науково-практична конференція присвяченої 100-річчю кафедри факультету ветеринарної медицини «Єдине здоров'я – 2022» (м. Київ, 22-24 вересня 2022 р.); Міжнародна науково-практична конференція присвячена 35-річчю заснування факультету ветеринарної медицини «Сучасний стан розвитку ветеринарної медицини, науки і освіти», м. Житомир (12-13 жовтня 2022 р.); VI Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Теорія та практика сучасної морфології» (м. Дніпро, 9-11 листопада 2022 р.); Міжнародна науково-практична конференція «100-річчя Поліського національного університету: здобутки, реалії, перспективи», м. Житомир (1 листопада 2022 р.); науково-практична онлайн конференція «Безпечність та якість харчових продуктів у концепції «Єдине здоров'я» (м. Львів, 1-2 червня 2023 р.); науково-практична конференція науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів «Наукові читання 2023. Проблеми та перспективи розвитку тваринництва і ветеринарії в умовах Євроінтеграції» (м. Житомир, 23 травня 2023 р.).

9. Відомості щодо проходження біоетичної експертизи дисертаційних досліджень. Експерименти, виконані здобувачем Прокопенком Владиславом Сергійовичем на птиці, проведені відповідно до «3R-концепції» згідно із принципами експериментів на тваринах, які ухвалені на Першому національному конгресі з біоетики (2001 р.), узгоджено із Положенням Європейської конвенції про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей (1998 р.) і відповідають Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (2006 р.). Висновок про експериментальні дослідження з тваринами дисертаційної роботи на тему «Морфологія надниркової залози птахів» здобувача ступеня доктора філософії за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина» (галузь знань 21 «Ветеринарна медицина») від 13.04.2023 р.

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Структура дисертаційної роботи відповідає вимогам, щодо оформлення дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота складається з анотацій, вступу, 4 розділів, висновків, пропозицій виробництву, списку використаних літературних джерел і додатків. Основна частина дисертації викладена на 184 сторінках комп'ютерного тексту, містить 51 рисунок і 20 таблиць. Список використаних літературних джерел містить 269 найменувань, з яких 226 латиницею. Текст дисертаційної роботи викладено грамотно, логічно і послідовно. Дисертаційне роботу виконано із дотриманням принципів академічної доброчесності та перевірено на академічний плагіат за допомогою спеціалізованої програми.

11. Відповідність дисертації зазначеній спеціальності. Дисертаційна робота Прокопенко В.С. на тему «Морфологія надниркової залози птахів» присвячена вивченню проблеми особливостей морфології надниркової залози свійських птахів (курки, перепела, індика, індокачки, качки, гуски, голуба сизого) із використанням анатомічних, гістологічних, гістохімічних, морфометричних і статистичних методів. За змістом завдань і методів досліджень, які розв'язують конкретні наукові завдання, за отриманими результатами, практичною та теоретичною значимістю дисертаційна робота відповідає спеціальності 211 «Ветеринарна медицина».

12. Загальний висновок. Дисертаційна робота Прокопенка Владислава Сергійовича на тему «Морфологія надниркової залози птахів» подана у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, яка виконана здобувачем особисто, містить наукові положення, нові науково обгрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, що мають важливе значення для галузі знань 21 «Ветеринарна медицина» та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчить про особистий внесок здобувача в науку.

За актуальністю, науковою новизною, теоретичним, методологічним і практичним значенням, повнотою викладу принципів наукових положень, обгрунтованістю одержаних результатів дисертація відповідає вимогам до оформлення дисертацій, які затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 (відповідно до змін, внесених згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019) та вимогам «Про затвердження порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», який затверджено постановою КМУ від 12.01.2022 № 44.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Прокопенка Владислава Сергійовича дисертація на тему «Морфологія надниркової залози птахів» рекомендується для подання до розгляду і захисту у спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 21 «Ветеринарна медицина» за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина».

Головуючий на засіданні:
завідувач кафедри
мікробіології, фармакології та
ветеринарної епідеміології
д.вет.н, професор

Олександр ГАЛАТЮК

11.09.2023 р.

